

แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนเทศบาล 6

นครเชียงราย

The Guidelines for New Normal Learning Management of Chiang Rai Municipality School 6

วันที่รับบทความ: 9 เม.ย. 66

วันที่แก้ไขบทความ: 6 ธ.ค. 66

วันที่ตอบรับ: 28 ธ.ค. 66

ธีรสุดา สืบแสน¹

Teesuda Suebsaen¹

ธิดารัตน์ สุขประภาภรณ์²

Thidarat Sukpraphaphon²

สุวดี อุปปินใจ³

Suwadee Ouppinjai³

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย และ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายบริหาร และคณะครู โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย จำนวน 89 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ประกอบ

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (2565)

¹ Master of Education (Educational Administration) Faculty of Education, Chiang Rai Rajabhat University. (2022)

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก)

² Assistant Professor in Master of Education (Educational Administration) Faculty of Education, Chiang Rai Rajabhat University. (Advisor).

³ รองศาสตราจารย์ ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม)

³ Associate Professor in Master of Education (Educational Administration) Faculty of Education, Chiang Rai Rajabhat University. (Co Advisor).

ไปด้วย การวิเคราะห์ค่า Priority Need Index : PNI วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1. ความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย สูงสุด คือ การวางแผน รองลงมาคือ ภาวะผู้นำ การควบคุม การจัดองค์กร และการประเมินผล ตามลำดับ 2. แนวทางการบริหารงานจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงรายจำนวน 5 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผน ควรมีการวางแผน สำรวจ วิเคราะห์ความต้องการในด้านหลักสูตร และระดมสมองในการวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตรวิถีใหม่ โดยคำนึงถึงปัญหาในการบริหารจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ และหาทางแก้ไขให้ดีขึ้น 2) ด้านการจัดการองค์กร ควรกำหนดโครงสร้าง และบทบาทหน้าที่ตามความถนัด สร้างความเข้าใจ ความสามัคคี และความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ทำงานในการทำงานร่วมกัน โดยอำนวยความสะดวก จัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้ครู ส่งเสริมให้ครูและบุคลากร พัฒนาดตนเองให้มีความรู้เพิ่มขึ้น 3) ด้านภาวะการเป็นผู้นำ ควรให้คำปรึกษา แนะนำ และเผยแพร่ความรู้วิชาการ ระหว่างกระบวนการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ กระตุ้นการคิดผู้เรียนอย่างสร้างสรรค์ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และเป็นกัลยาณมิตร สร้างแรงจูงใจให้ครูมีขวัญกำลังใจในการทำงาน 4) ด้านการควบคุม ควรสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง ชมเชยเมื่อกระทำถูก และใช้เทคนิคในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายในการช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องในการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ โดยสร้างความเชื่อถือ ศรัทธา ให้แก่ครูและบุคลากร และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล และ 5) ด้านการประเมินผลการสอน ควรตัดสินใจประเมินค่าผลการจัดการเรียนรู้ในช่องทางที่หลากหลายตามสภาพจริง และมีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่

คำสำคัญ : การบริหารจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ วิถีใหม่ โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย

Abstract

The objectives of this study were 1) to explore the priority needs in new normal learning management of Chiang Rai Municipality School 6; and 2) to investigate the guidelines for new normal learning management of Chiang Rai Municipality School 6. The population were 89 participants including administrators, chiefs of administration and teachers. The research instruments were questionnaire and interview. The data analysis employed Priority Need Index (PNI), mean, standard deviation and content analysis. The results showed that: 1. The priority needs in new normal learning management of Chiang Rai Municipality School 6 ranked in descending order were planning, leadership, controlling, organizing and evaluation respectively. 2. The guidelines for new normal learning management of Chiang Rai Municipality School 6 consisted of 5 domains i.e. 1) Planning- there should be a plan, survey, and analysis of curriculum It needs brainstorming to analyze and to develop a new normal curriculum taking into account the problems in managing new learning methods and finding a way to make it better. 2) Organizing- the structure should be defined and the roles according to aptitude create understanding, unity and good relationships between workers. Providing teachers with modern materials and equipment to use in teaching and learning encourages also the teachers to develop and gain more knowledge. 3) Leadership- should provide advice, guidance and disseminate academic knowledge. During the process of organizing new learning methods, it stimulate students' creative thinking, Accepting and listening to the opinions of others Create a good motivation for teachers to have morale in their work. 4) Controlling, You should build self-confidence. Give praise when something right is done and use various learning management techniques to help correct shortcomings in organizing learning in the new normal that builds trust and faith among teachers and personnel. and accept differences between people and 5) Instructional Evaluation. Judgments should be made to evaluate the results of learning management in various channels according to actual conditions. And there is research to develop the quality of learning management in a new way.

Keywords: New Normal Learning Management, New Normal, Chiang Rai Municipality

School 6

บทนำ

ปัจจุบันการระบาดของไวรัสโคโรนา พ.ศ. 2562–2563 เป็นการระบาดทั่วโลก โดยมีสาเหตุมาจาก ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ เริ่มต้นขึ้นในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2562 โดยพบครั้งแรกในนครอู่ฮั่น เมืองหลวงของมณฑลหูเป่ย์ ประเทศจีน องค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้การระบาดนี้เป็นภาวะฉุกเฉินทาง สาธารณสุขระหว่างประเทศ ในวันที่ 30 มกราคม 2563 และประกาศให้เป็นโรคระบาดทั่ว ในวันที่ 11 มีนาคม 2563 จากเดิมที่เราคิดว่าเรื่องโรคระบาดอาจเป็นเรื่องไกลตัว เราเห็นการแพร่ระบาดของ โรคซาร์สและพบเจอกับวิกฤตต่างๆ อย่างต่อเนื่อง แต่เราไม่เคยคิดว่ามันจะมาถึงตัว จนกระทั่งโควิด – 19 มาถึง และก่อให้เกิดผลกระทบไปทั่วโลก วันนี้ทุกคนจึงตระหนักเพิ่มขึ้นว่าวิกฤตที่เกิดขึ้นเป็น เรื่องใกล้ตัวที่ทำให้ชีวิตไม่เหมือนเดิม สังคมจึงต้องเตรียมพร้อมหลายเรื่อง ความไม่เหมือนเดิมหลังต้องเผชิญกับวิกฤตโควิด – 19 เริ่มต้นจากชีวิตของคนเราที่เปลี่ยนแปลงไป ขณะที่หลายหน่วยงานองค์กรต่างปรับความคิดพฤติกรรมและวิธีการทำงานที่มีความยืดหยุ่นมากขึ้น จากเดิมคนทำงานมักให้ความสำคัญกับ Work – Life Balance สร้างสมดุลระหว่างชีวิตงานและชีวิตส่วนตัวเป็นสำคัญ (ชัยชนะ มิตรพันธ์, 2563)

เมื่อวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ระลอกแรกเริ่มคลี่คลายลง หลายๆ ภาคส่วนเริ่ม พูดถึง “ความปกติใหม่” หรือ “New Normal” ที่จะตามมา การมาเยือนของวิกฤตโรคระบาดทำให้เกิดคำถามเกี่ยวกับระบบการศึกษาหลากหลายด้าน เป็นต้นว่าเราจะออกแบบการเรียนรู้ในยุคโควิด-19 ให้มีประสิทธิภาพได้อย่างไร ทักษะและหลักสูตรโลก การศึกษารูปแบบใหม่หลังจากนี้ควรมีหน้าตาแบบไหน เทคโนโลยีจะเข้ามามีบทบาทด้านการเรียนรู้หรือทำให้ความเหลื่อมล้ำแย่กว่าเดิม จริงหรือไม่ที่เราสามารถเปลี่ยนวิกฤตครั้งนี้ให้กลายเป็นโอกาสด้านการศึกษา จากความผิดปกติแบบใหม่ที่ไม่เหมือนเดิม (New Abnormal) ที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษา ทำให้สถานศึกษาต้องอยู่ให้รอด

ต้องปรับตัวเพราะวิกฤตโควิด – 19 เป็นบททดสอบของความจำเป็นครั้งใหญ่ในการบริหารจัดการศึกษาที่ต้องปรับเปลี่ยนวิธีคิดใหม่ให้สอดคล้องกับความปกติใหม่ที่เกิดขึ้น (พัชรารณ ควงชื่น, 2563)

การจัดการศึกษาในหลายประเทศมีการปรับเปลี่ยนปรับตัว ปรับรูปแบบเพื่อ การแก้ปัญหาในช่วงสถานการณ์ที่มีการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ซึ่งมีการเปลี่ยน รูปแบบ และ พฤติกรรมการใช้ชีวิตของคนจำนวนมากทั่วโลก ในประเทศอิตาลี ซึ่งเป็น ประเทศที่มีการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 อย่างหนักตั้งแต่ปลายเดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่านมา จนรัฐบาลมีคำสั่งปิด ร้านค้า สถานที่สาธารณะ รวมถึงโรงเรียน International School of Monza ซึ่งเป็นโรงเรียน นานาชาติแห่งหนึ่งในประเทศอิตาลี ได้เริ่มการเรียนการสอนแบบ ออนไลน์ทันทีที่มีคำสั่งปิด โรงเรียนจากรัฐบาล ด้วยการถ่ายคลิปวิดีโอแนะนำคุณครู ผู้ปกครอง และนักเรียนถึงแนวทางการเรียนการสอนเพื่อป้องกันความวุ่นวายที่อาจเกิดขึ้น หลังจากนั้น 5 สัปดาห์ โรงเรียน ประสบความสำเร็จในการสอนแบบออนไลน์ แม้ว่าทั้ง คุณครู ผู้ปกครอง และ นักเรียนอาจยังไม่คุ้นเคย แต่ก็สามารถทำได้โดยไม่มีปัญหา คุณครู และนักเรียนสามารถแชร์ ข้อความผ่าน กระจาย โพสต์อิทจำลอง ทำงานเดี่ยว งานกลุ่ม และ ปรึกษากับคุณครูได้ผ่าน ช่องทางออนไลน์ รวมถึงโรงเรียนตัดสินใจเพิ่มเวลาเรียนให้ มากกว่าเดิมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ อีกด้วย สำหรับ 4 | Vol.3 No.1 (January - June 2020) ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 (มกราคม - มิถุนายน 2563) ประเทศไทย ความท้าทายในครั้งนี้ไม่ใช่แค่การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าในสถานการณ์โควิด-19 เท่านั้น แต่ควรเป็นการ “เปลี่ยนวิกฤตให้เป็น โอกาส” ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ให้ดีกว่าเดิม ดังนั้นมาตรการการเรียนรู้ของ ไทยจึงไม่ควรปรับแค่กระบวนการเรียนรู้ ใน ห้องเรียน แต่ต้องปรับใหญ่ทั้งระบบการเรียนรู้ ที่ต้อง สอดคล้องกันและเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ ของผู้เรียน (ภูมิมา ภิญญสินีวัฒน์, 2563)

การจัดการเรียนรู้ในยุควิถีใหม่ เป็นความท้าทายในการจัดการเรียนการสอนที่ ต้องผสมผสานทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ สถานศึกษาจะต้องปรับตัวรับมือกับการเรียน ออนไลน์ หรือสร้างรูปแบบการเรียนการสอนในลักษณะต่างๆ ที่เหมาะสมและได้คุณภาพ จากเหตุการณ์วิกฤตการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในครั้งนี้ ซึ่งเป็น “โรคใหม่” และได้ สร้างระบบ “โลกแห่งการเรียนรู้ใหม่” เป็นการบังคับให้การศึกษาต้องรู้จักปรับตัวให้เข้ากับ

ยุคสมัยและเทคโนโลยีในช่วงเวลาสั้นๆ รวมทั้งเป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาส ปฏิรูปการศึกษาที่มีรูปแบบซับซ้อนมากขึ้น และเป็นตัวเร่งของการพัฒนาสร้างรูปแบบการเรียนรู้หลากหลายช่องทางและหลากหลายรูปแบบเพื่อสร้างระบบการพัฒนาการศึกษา (สมพร ปานคำ, 2563 : 3-4) ในเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาในยุควิถีใหม่ จึงต้องมีปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ภายในโรงเรียน ที่ใช้เป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ซึ่งจะช่วยให้ปรับปรุงสิ่งที่บกพร่องด้านวิชาการให้มีการพัฒนา และส่งเสริมให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหาร เป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับคุณครูและนักเรียน จึงย่อมทราบถึงปัญหาต่างๆ ได้ดีกว่าบุคลากรภายนอก เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว การบริหารจัดการเรียนรู้ภายในโรงเรียนจะสนองตอบความต้องการของบุคลากรในโรงเรียนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมที่สุด (กุลกาญจน์ สุวรรณรักษ์, 2558)

โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย เป็น โรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีจำนวนนักเรียน 3,937 คน ซึ่งได้รับผลกระทบจากไวรัสโคโรนา จึงจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ จากการรายงานผลการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย พบว่า โรงเรียนโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย มีการดำเนินการบริหารจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ทำให้กระบวนการมีส่วนร่วม ที่เน้นการปฏิบัติงานบทบาทหน้าที่รับผิดชอบมีการควบคุม ติดตามผลการดำเนินงานและผลผลิตอย่างใกล้ชิด ทำให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา และสามารถจัดการเรียนการสอนที่ถูกต้องเหมาะสม เพราะได้รับการชี้แนะ หรือข้อเสนอแนะส่งเสริมที่ถูกต้องชัดเจนจากผู้รู้หรือผู้ชำนาญการในการจัดการเรียนการสอนมีการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนผนวกกับการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3, 2558 : 1) ซึ่งสอดคล้องกับเพ็ญวิภา พรหมสุวรรณ (2557 : 20-21) ที่กล่าวไว้ว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้การศึกษา มีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ในโลกยุคศตวรรษที่ 21 เพราะกระบวนการบริหารจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการพัฒนาที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา โรงเรียนเทศบาล 6 เป็นสถานศึกษาที่ต้องมีการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ ได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด-19 การบริหารจัดการที่เป็นระบบประกอบไปด้วย 5 กระบวนการที่

เรียกว่า “POLCA” การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น เป็นวิธีการที่ผู้สอนจำเป็นจะต้องศึกษาจากข้อมูลหลายประการเพื่อนำมาช่วยเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ของตนเองและการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้ไม่ว่าระดับใดก็ตาม สุมณ อมรวิวัฒน์ (2543: 56) ซึ่งจะทำให้โรงเรียนสามารถดำเนินงานได้บรรลุวัตถุประสงค์

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจ ที่จะศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย ให้การจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเป็นพลังในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการศึกษา การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู พัฒนาครูให้เป็น ครูมืออาชีพ และเพิ่มประสิทธิภาพ ความสามารถในการเรียนการสอนที่ถูกต้องเหมาะสมของครูผู้สอน หรือได้รับข้อเสนอแนะส่งเสริมที่ถูกต้องชัดเจน เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้มีความสามารถบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายหลักการ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2540 ตามแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นพลเมืองที่ดีของชาติสืบต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ด้านเนื้อหา

การวิจัยแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย ตามกรอบแนวคิดด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยได้สังเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้แล้วได้ข้อสรุปนำมากำหนดดังนี้

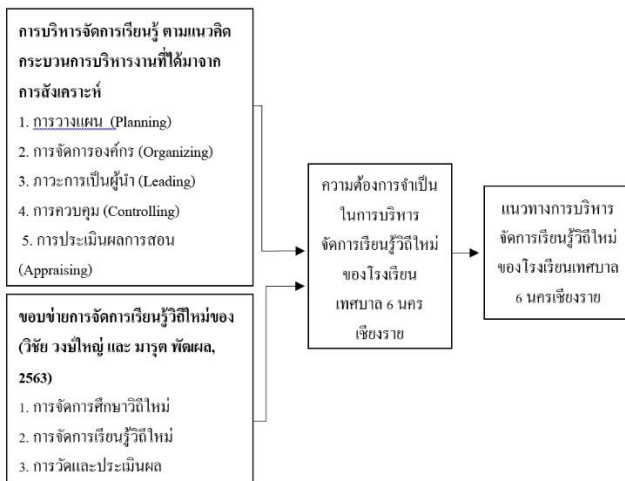
1.1 การบริหารจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดกระบวนการบริหารงานที่ได้มาจากการสังเคราะห์ Allen (1958), ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ (2542) อ้างอิงจาก Harris (1985) ดังนี้ 1. การวางแผน (Planning) 2. การจัดการองค์กร (Organizing) 3. ด้านภาวะการเป็นผู้นำ (Leading) 4. การควบคุม (Controlling) 5. การประเมินผล (Appraising)

1.2 ขอบข่ายการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของวิชัย วงษ์ใหญ่ และ มารุต พัฒนาผล, (2563) ดังนี้ 1. การจัดการศึกษาวิถีใหม่ 2. การจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ 3. การวัดและประเมินผล

2. ด้านประชากร

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย โดยผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้อำนวยการ จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการ จำนวน 4 คน หัวหน้าฝ่ายบริหาร จำนวน 4 คน และครูจำนวน 80 คน รวมทั้งหมด 89 คน

กรอบแนวคิด

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การบริหารจัดการเรียนรู้วิธีใหม่

การบริหารจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดกระบวนการบริหารงานที่ได้มาจากการสังเคราะห์จากนักวิชาการและผู้ที่เกี่ยวข้องงานวิจัยต่างๆ Allen (1958), ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ (2542), ชัด บุญญา (2550 : 20), ปณัฒดา ศิริพัฒนกุล (2558 : 16), ต่อศักดิ์ เนียมวิสัย (2559 : 47-49), ภัทร พงษ์เจริญไทย (2559 : 25-26), กระทรงศึกษาธิการ (2550), ภัณทิรา สุปการ (2557 : 62) อ้างอิงจาก Harris (1985) คือกระบวนการ POLCA ซึ่งเป็นกระบวนการดำเนินงานที่มาจากคำว่า P – Planning (การวางแผน) O – Organizing (การจัดการองค์กร) L – Leading (ภาวะการเป็นผู้นำ) C – Controlling (การควบคุม) A-Appraising (ขั้นประเมินผล) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

การวางแผน (P – Planning) เป็นการวางแผนการจัดการเรียนรู้เกี่ยวข้องกับการคิดแผนงาน กำหนดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ภายในโรงเรียน ที่ต้องปฏิบัติเอาไว้ในแต่ละช่วงเวลา เพื่อให้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนกำหนดทิศทางในการจัดการเรียนรู้ การวางแผนควรต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์และขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ภายในโรงเรียน เพื่อจะทำให้บรรลุผลตามที่ต้องการ

การจัดการองค์กร (O – Organizing) เป็นการกำหนดโครงสร้างตำแหน่ง บทบาท และหน้าที่ การทำงานของการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนทุกภาคส่วน ให้สอดคล้อง ราบรื่น และไม่ทับซ้อนกัน โดยการกำหนดบทบาทการจัดการเรียนรู้ของบริหาร ด้านวิชาการ ด้านวิทยาการ ด้านการประสานงาน และยังรวมไปถึงการจัดระเบียบในการทำงานที่จะทำให้การทำงานไม่สะดุด จัดสรรคนให้เหมาะสมกับงาน การจัดงานให้เป็นระบบระเบียบ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานมากที่สุด

ภาวะการเป็นผู้นำ (L – Leading) เป็นภาวะของผู้นำการบริหารจัดการเรียนรู้ ในการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เสนอแนะ ปรีชาแนะนำให้คำปรึกษา ในการทำงานให้สำเร็จ ล่วงๆ โดยใช้ความสามารถในด้านการติดต่อสื่อความหมาย สามารถสร้างแรงจูงใจให้ทุกคนอยากร่วมทำงานได้ ต้องบริหารงานบุคคลได้ดี เข้าใจการทำงานของตนเองและ ผู้ใต้บังคับบัญชา รวมถึงมีทักษะในการแก้ไขปัญหาได้ดี และมีการตัดสินใจที่รอบคอบ จับใจ ดีเยี่ยม สามารถที่จะนำพาทุกคนบรรลุเป้าหมายไปสู่ความสำเร็จได้

การควบคุม (C – Controlling) เป็นการดูแลควบคุมบุคลากรในการบริหารจัดการเรียนรู้โดยการสั่งการ ให้งานวัด การลงโทษ การให้ออกสการกำหนด การไล่ออก และการบังคับให้กระทำตามตลอดจนทราบข้อบกพร่อง ข้อผิดพลาดของครูในการทำงานต่างๆ ข้อบกพร่องนั้น ให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้ถูกต้องเป็นไปตามแผนงานที่วางไว้

การประเมินผล (A - Appraising) ได้แก่ การตรวจสอบการดำเนินงานการบริหารจัดการเรียนรู้ โดยการประเมินผลการปฏิบัติงาน วัดผลการปฏิบัติงาน วิจัยผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนการตรวจสอบด้านความก้าวหน้าของงาน โดยพิจารณาถึงผลลัพธ์หรือผลที่ได้จากการปฏิบัติงานว่ามีความสำเร็จตรงตามเป้าหมายหรือเป็นไปตามจุดประสงค์ของงานที่วางไว้หรือไม่ และการบรรยายผลของการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้ภายในของโรงเรียน

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบพหุวิธี (Multi Method) แบบ Exploratory Sequential Design ทั้งจากวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Method) และวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Method) โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย โดยผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้อำนวยการ จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการ จำนวน 4 คน หัวหน้าฝ่ายบริหาร จำนวน 4 คน และครูจำนวน 80 คน รวมทั้งหมด 89 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยใช้ เป็นแบบสอบถามจัดทำขึ้นจากกรอบแนวคิดในการวิจัยที่ได้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสอบถามเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้วิถีใหม่

ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย ลักษณะของแบบสอบถาม จำแนกออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามของแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับข้อเสนอแนะ

3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้วิธีใหม่ในการวิจัย กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปรและกรอบการวัดตัวแปร

3.2 สร้างตารางวิเคราะห์เนื้อหา โดยนำนิยามเชิงปฏิบัติการที่กำหนดขึ้นมากำหนดรายละเอียด จำนวนข้อคำถาม เขียนคำถามที่จะพัฒนาเป็นแบบสอบถาม

3.3 นำตารางวิเคราะห์เนื้อหาและข้อคำถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด และให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงข้อคำถามให้ถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น

3.4 คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม

3.5 ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบคุณภาพของข้อคำถามด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้อง และความเหมาะสมของข้อคำถามรายข้อกับนิยามเชิงปฏิบัติการ (Item-Objective Congruence : IOC) ว่าเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม รวมทั้งขอข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขข้อคำถาม มีเกณฑ์การพิจารณาให้คะแนนข้อคำถามแต่ละข้อมีความสอดคล้องหรือไม่

3.6 นำเครื่องมือที่แก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เพื่อส่งจดหมายอย่างเป็นทางการในการขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม โดยส่งถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย

4.2 ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มผู้ให้ข้อมูล โดยผู้วิจัยนำไปส่งด้วยตนเอง เพื่อขอความร่วมมือเชียงราย ในการตอบแบบสอบถามและส่งแบบสอบถามกลับ

4.3 สรุปผลการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูลในเรื่อง ความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย

4.4 นำผลการสรุปการตอบแบบสอบถามของผู้บริหารและครู โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย ที่เป็นกลุ่มประชากรทั้งหมดมารวมกัน จัดหมวดหมู่และบันทึกไว้ และนำเสนอในรูปตารางพร้อมอธิบายได้ตาราง

5. การจัดทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การจัดทำกับข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับเรื่อง การบริหารจัดการเรียนรู้ภายในของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการศึกษาความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับเรื่อง การบริหารจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย ผู้ศึกษาวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ใช้การวิเคราะห์ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Priority Need Index : PNI) โดยใช้ สูตรการคำนวณ Priority Need Index แบบปรับปรุงจากสูตร

3. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย

1. ประชากร

ในการศึกษาในตอนนี้เป็นการศึกษาหาแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 9 คน โดย ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการ 1 คน รองผู้อำนวยการ 4 คน ครูวิชาการ 1 คน ครูวิชาการช่วงชั้น 2 คน และศึกษานิเทศก์ 1 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเอง สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย ในการดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักการ ทฤษฎี ผลงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้วิถีใหม่ และการประเมินผลการเรียนรู้วิถีใหม่

2.2 กำหนดกรอบเครื่องมือในการวิจัยจากข้อมูลที่ศึกษามาแล้วจึงรวบรวม องค์ความรู้ขึ้นมาสร้างเป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

2.3 กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการสร้างแบบสอบถาม ข้อคำถามเป็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียน เทศบาล 6 นครเชียงราย

2.4 สร้างแบบสัมภาษณ์ตามขอบเขตและ โครงสร้างที่กำหนดไว้

2.5 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระ เพื่อทำการตรวจสอบให้ข้อคิดเห็น หลังจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 เตรียมแบบสัมภาษณ์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งคู่มือประกอบการสัมภาษณ์และส่งแบบสัมภาษณ์ไปให้กลุ่มตัวอย่างได้ศึกษาก่อนวันสัมภาษณ์

3.3 เตรียมอุปกรณ์ประกอบการสัมภาษณ์ให้มีความพร้อมในการใช้งาน ได้แก่ กล้องถ่ายรูป เครื่องบันทึกเสียง แบบบันทึกการสัมภาษณ์ กระดาษ ดินสอและปากกา ให้เรียบร้อย

3.4 ผู้ศึกษาเป็นผู้สัมภาษณ์ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ด้วยตนเองทั้งเดินทางไปถึงที่นัดหมายตรงเวลา แต่งกายให้เหมาะสม

3.5 ดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย เกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย

3.6 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาสรุปผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสรุปผลข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

4. การจัดทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ข้อมูลที่ได้จากเอกสาร ผู้ศึกษานำข้อมูลจากเอกสารซึ่งประกอบด้วย เอกสาร บทความ หนังสือ ตำรา งานวิจัย รายงานการประชุมสัมมนา ทั้งไทย และต่างประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis)

4.2 ข้อมูลจากภาคสนาม การวิเคราะห์ข้อมูลได้ทำไปพร้อมๆ กับการเก็บข้อมูล โดยการเก็บข้อมูลจะอาศัยประเด็นคำถามเป็นแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งใช้กรอบแนวคิดในการศึกษาจัดลำดับความสัมพันธ์และลำดับความเชื่อมโยงของข้อมูล จนได้ข้อสรุป

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย และ 2) เพื่อหาแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย แหล่งข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายบริหาร และคณะครู โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย จำนวน 89 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ประกอบไปด้วย การวิเคราะห์ค่า PNI วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะผลการวิจัยพบว่า

1. ความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงรายโดยภาพรวมดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.29 ด้านที่สูงที่สุดคือ การวางแผน รองลงมาคือ ภาวะผู้นำการควบคุม การจัดองค์กร และการประเมินผล ตามลำดับ

2. แนวทางการบริหารงานจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย จำนวน 5 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผน ควรมีการวางแผน สํารวจ วิเคราะห์ความต้องการในด้านหลักสูตร และระดมสมองในการวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตรวิถีใหม่ โดยคำนึงถึงปัญหาในการบริหารจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ และหาทางแก้ไขให้ดีขึ้น 2) ด้านการจัดการองค์กร ควรกำหนดโครงสร้างและบทบาทหน้าที่ตามความถนัด สร้างความเข้าใจ ความสามัคคี และความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ทำงานในการทำงานร่วมกัน โดยอำนวยความสะดวก จัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้ครู ส่งเสริมให้ครูและบุคลากร พัฒนาดตนเองให้มีความรู้เพิ่มขึ้น 3) ด้านภาวะการเป็นผู้นำ ควรให้คำปรึกษา แนะนำ และเผยแพร่ความรู้วิชาการระหว่างกระบวนการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ กระตุ้นการคิดผู้เรียนอย่างสร้างสรรค์ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และเป็นกัลยาณมิตร สร้างแรงจูงใจให้ครูมีขวัญกำลังใจในการทำงาน 4) ด้านการควบคุม ควรสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง ชมเชยเมื่อกระทำถูก และใช้เทคนิคในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายในการช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องในการการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ โดยสร้างความเชื่อถือ ศรัทธา ให้แก่ครูและบุคลากร และยอมรับความแตกต่างระหว่าง

บุคคล และ 5) ด้านการประเมินผลการสอน ควรตัดสินใจประเมินค่าผลการจัดการเรียนรู้ในช่องทางที่หลากหลายตามสภาพจริง และมีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่

อภิปรายผล

1.ความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย

เมื่อพิจารณาคำดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index: PNI) ของการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย โดยรวม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีคำดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านการวางแผน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการกำหนดขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่อย่างเป็นระบบและสถานศึกษามีการวางแผนสำรวจและวิเคราะห์ความต้องการพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ สถานศึกษามีการวางแผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานตามบริบทและสถานการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2563 : ข) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง การเรียนออนไลน์ยุคโควิด-19 : วิฤตหรือโอกาสการศึกษาไทย พบว่า กระทรวงศึกษาธิการ ไม่มีการเตรียมการที่ดี ไม่มีการชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนออนไลน์ให้คนทุกกลุ่มเข้าใจ นโยบายของกระทรวงฯ กับแนวทางปฏิบัติของโรงเรียน ไม่สอดคล้องกัน และผู้เรียนไม่สามารถเข้าถึงการเรียนออนไลน์ได้อย่างเท่าเทียม และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุฤทธิ นุญรอด (2563 : 2) แนวทางการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดเชียงราย พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดเชียงราย พบว่าค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมอยู่ในระดับมาก คำดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ของการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดเชียงราย มีคำดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ จัดการเรียนรู้แบบ

On demand และแนวทางการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด เชียงราย ในด้านการ วางแผน ด้านการปฏิบัติตามแผน ด้านการตรวจสอบ และด้านการปรับปรุงแก้ไข

2. แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย พบว่า

1. ด้านการวางแผน (P - Planing) ควรมีการวางแผน สำรวจ วิเคราะห์ ความต้องการในด้านหลักสูตร และระดมสมองในการวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตร วิถีใหม่ โดยคำนึงถึงปัญหาในการบริหารจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ และหาทางแก้ไขให้ดีขึ้น มีการกำหนดขั้นตอน วัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่อย่างเป็นระบบ ชัดเจน สร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ครูและบุคลากร ส่งเสริมการพัฒนานตนเองของครู ตามแนวคิดครูวิถีใหม่ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้วิถีใหม่มีประสิทธิภาพ เปิดโอกาสให้ ครูและผู้บริหารมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ตามบริบทและสถานการณ์ เพื่อนำไปสู่ การจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับสันติ หัตถ์ (2563 : 11-12) ที่ได้ วิจัยเรื่องระบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา ผลการวิจัย พบว่า การวางแผนด้านการจัดการเรียนรู้ การกำหนด กลยุทธ์ในการจัดการเรียนรู้ การดำเนินการจัดการเรียนรู้ การกำกับติดตามการจัดการ เรียนรู้ และ การประเมินผลการจัดการเรียนรู้ โดยควรมีการประชุมวางแผนเพื่อสร้าง ความเข้าใจให้กับผู้นำไปใช้ได้เข้าใจ และยังสอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศด้าน การศึกษา (2562 : 98-99) ได้กล่าวถึงประเด็นที่ 7 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาและเรียนรู้ โดยการพลิกโฉมด้วยระบบดิจิทัล ไว้ว่า ควรออกแบบหรือดำเนินการนโยบายควรอยู่บน พื้นฐานของข้อมูลและการสำรวจความต้องการทั้งจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ทุกหน่วยงาน ตั้งแต่ระดับนโยบายไปจนถึงระดับปฏิบัติควรมีแผนสำรองและมาตรการการจัดการเรียน การสอนเพื่อรองรับการแพร่ระบาดของการแพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในรอบที่ 2 หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

2. ด้านการจัดการองค์กร (O - Organizing) ควรกำหนดโครงสร้าง และ บทบาทหน้าที่ตามความถนัด สร้างความเข้าใจ ความสามัคคี และความสัมพันธ์ที่ดี

ระหว่างผู้ทำงานในการทำงานร่วมกัน โดยอำนวยความสะดวก จัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้ครู ส่งเสริมให้ครูและบุคลากร พัฒนาตนเอง ให้มีความรู้เพิ่มขึ้น เพื่อให้จัดการเรียนรู้วิถีใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สพฐ. (2563) ได้แนวทางการจัดการเรียนการสอนทางไกลและเตรียมพร้อมสำหรับการเปิดภาคเรียน ในระยะที่ 1 ไว้ว่า จัดการการเรียนการสอน ดำเนินการขออนุมัติใช้ช่องรายการโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลจาก กสทช. เพื่อจัดการเรียน การสอนตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พร้อมขออนุมัติเผยแพร่การเรียนการสอนจาก ห้องเรียนต้นทาง ในระดับปฐมวัยถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จากสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่าน ดาวเทียม (DLTV) มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมฯ ดำเนินการจัดทำสื่อวีดิทัศน์การสอน โดยครูต้นแบบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และรวบรวมสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ในโปรแกรม สำหรับให้บริการเผยแพร่เนื้อหาอิเล็กทรอนิกส์ หรือ OBEC Content Center ชุด โปรแกรมและแพลตฟอร์ม การเรียนรู้ครบวงจรของกระทรวงศึกษาธิการ เช่น Tutor ตัวฟรี.com, e-Book เป็นต้น รวมถึงการเตรียม โครงสร้างพื้นฐานด้านระบบเครือข่าย เพื่อรองรับการให้บริการแพลตฟอร์มการเรียนรู้ให้เชื่อมโยงกับระบบ Digital e-Learning ของกระทรวงศึกษาธิการ และยังสอดคล้องกับ แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (2562 : 99) กล่าวว่า ควรจัดระบบการผลิตครูให้มีคุณภาพและสมรรถนะความเป็นครู ผ่านการจัดตั้งกองทุนหรือแผนงาน เพื่อการผลิตและพัฒนาครูสำหรับครูรุ่นใหม่ และพัฒนาบัณฑิตครูที่มีอยู่ ให้ตรงตามความจำเป็นของประเทศ

3. ด้านภาวะการเป็นผู้นำ (L - Leading) ควรให้คำปรึกษา แนะนำ และเผยแพร่ความรู้วิชาการ ระหว่างกระบวนการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ กระตุ้นการคิดผู้เรียนอย่างสร้างสรรค์ ขอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และเป็นกัลยาณมิตร สร้างแรงจูงใจให้ครูมีขวัญกำลังใจในการทำงาน โดยการยกย่อง เชิดชูเกียรติของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นมืออาชีพ ส่งเสริมความก้าวหน้าของครูให้มีวิทยฐานะที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2563 : 4) ซึ่งได้กล่าวว่า นักวิเคราะห์การศึกษาของสภาเศรษฐกิจโลก (2563 : 23-24) ได้เสนอแนะแนวทางแห่ง

อนาคตเพื่อเปลี่ยนวิถีให้การศึกษาแก่คนรุ่นใหม่ สรุปสาระดังนี้ 1) การให้ความรู้แก่พลเมืองโลกที่เชื่อมโยงถึงกันเป็นเรื่องสำคัญของโลกในทศวรรษหน้า โดยเชื่อมโยงความแตกต่างก้าวข้ามขอบเขตที่มีแต่เดิมให้เข้าใจและสร้างความร่วมมือกันได้ 2) นิยามบทบาทใหม่ของครูผู้สอน / นักการศึกษาให้ชัดเจน โดยบทบาทและเปลี่ยนบทบาทของครูผู้สอน / นักการศึกษาที่เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งการเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ต่างๆ ครูจำเป็นต้องเปลี่ยนจากการบรรยายให้ความรู้ เป็นผู้สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนรุ่นใหม่ที่มีคุณภาพ 3) สอนทักษะชีวิตสำหรับอนาคต นั่นคือ ความคิดสร้างสรรค์ การสื่อสาร และความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น การสร้างความฉลาดทางอารมณ์ การทำงานได้หลากหลาย และทักษะในการสร้างเอกภาพของทีม และ 4) ปลดล็อกเทคโนโลยี โดยการแสวงหาสิ่งใหม่ๆ ที่แตกต่างจากรูปแบบเดิม ที่ยืดหยุ่นต่อการเข้าถึงความรู้ของผู้เรียนทั่วโลก สร้างกระบวนการเรียนการสอนใหม่ๆ ที่ไม่เคยมีมาก่อน ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

4. ด้านการควบคุม (C - Controlling) การสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง ชมเชยเมื่อกระทำถูก และใช้เทคนิคในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายในการช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องในการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ โดยสร้างความเชื่อถือ ศรัทธา ให้แก่ครูและบุคลากร และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่เต็มใจ ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2563 : ค) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง การเรียนออนไลน์ยุคโควิด-19 :วิกฤตหรือโอกาสการศึกษาไทย จากการศึกษาบทเรียนจากต่างประเทศ พบว่า จีน ใช้หลักคิด “นอกกรอบ” ในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า จัดการปัญหาโดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาใช้ให้เหมาะสมกับจังหวะและโอกาสวางแนวทางการดำเนินการทั้ง ในระยะสั้นและระยะยาว โดยเป็นการประสานความร่วมมือของทุกภาคส่วนเพื่อแก้ปัญหาและหาทางออกร่วมกัน ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์สูงสุดผ่านการเชิญบุคคลที่มีชื่อเสียงมาร่วมผลิตสื่อการสอน มีการเผยแพร่บทเรียนทางออนไลน์ตามหลักสูตรการเรียนของเด็กในทุกระดับชั้น เพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ได้ รัฐบาลอังกฤษได้มีการสนับสนุนแอปที่อป

อุปกรณ์เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต 4G โต๊ะเขียนหนังสือ ให้กับนักเรียนที่ขาดแคลนไม่สามารถเข้าถึงการเรียนออนไลน์ได้ เกาหลีใต้มีแนวทางการจัดการเรียนการสอน ออนไลน์ใน 3 รูปแบบ อันได้แก่ 1) การเรียนการสอนแบบ Real Time ผ่านการใช้ Video Conference 2) การเรียนการสอนตามเนื้อหาสาระ โดยการใช้วิดีโอที่โรงเรียนเป็นผู้ผลิตเอง และ 3) การเรียนการสอนโดยอาศัย งานที่ได้รับมอบหมายเป็นฐาน ทั้งนี้ กระทรวงฯ ได้เปิดโอกาสให้โรงเรียนเลือกวิธีการที่เหมาะสมตามบริบทของแต่ละ โรงเรียน และญี่ปุ่นยึดหลักการสำคัญ 2 ประการอันได้แก่ (1) การบริหารจัดการโดยใช้วิธีเข้าเรียนแบบเหลื่อมเวลา “Staggered Attendance” ตามหลักการ 3 Cs คือ “หลีกเลี่ยงพื้นที่ที่ปิด หลีกเลี่ยงพื้นที่แออัด และหลีกเลี่ยง การสื่อสารกันอย่างใกล้ชิด” (2) จัดให้มี “School Attendance Day” ในระยะเวลาที่มีการปิดเรียน โดยมอบหมาย ให้ผู้ปกครองดูแลนักเรียนตามคำแนะนำของโรงเรียน และยังคงสอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (2562 : 98-99) ได้กล่าวว่าการมีการประยุกต์ใช้โปรแกรมออนไลน์ที่ให้บริการโดยทั่วไป อาทิ Zoom Google Meet Microsoft Team ในกรณีที่สามารถใช้งานเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ และให้ความรู้ถึงกระบวนการใช้งาน จัดให้มีการเรียนการสอนออนไลน์ในรูปแบบที่หลากหลาย อันได้แก่ DLTV โปรแกรมออนไลน์ (Zoom Google Meet Microsoft Team) สื่อการเรียนการสอนแบบ offline การจัดการเรียนการสอนผ่านการสอนสด (LIVE) เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ ควรต้องมีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ในการช่วยแก้ไขข้อบกพร่องหรือปัญหาในการจัดการเรียนการสอน โดยมีการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อให้เกิดความพึงพอใจ

5. ด้านการประเมินผล (A - Appraising) ควรตัดสินใจประเมินค่าผลการจัดการเรียนรู้ในช่องทางที่หลากหลายตามสภาพจริง และมีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับชาคริยา ชายเกลี้ยง (2562 : 16-17) รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการวิจัยของครู ระดับมัธยมศึกษา รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการวิจัยของครูระดับมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การวัดผลและประเมินผล และเงื่อนไขความสำเร็จ เพื่อส่งเสริมให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยอย่างเป็นระบบ มีการช่วยเหลือ สนับสนุนจาก ครูได้

ทบทวนความรู้การวิจัย แก้ปัญหาในชั้นเรียน และการสร้างผลงานของครู การใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน เพื่อความสะดวก รวดเร็ว ในการจัดการเรียนรู้ ติดตาม และให้ข้อมูลสารสนเทศ และยังสอดคล้องกับ สันติ หัตถิ (2563 : 11-12) ระบบภายในด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ผลการวิจัย พบว่า การแก้ไขปรับปรุงและพัฒนา และการรายงานผล การนำการวิจัยไปใช้ในหน่วยงานต้นสังกัด ทั้งนี้เนื่องมาจาก การตัดสินใจประเมินผลควรมีวิธีการที่หลากหลายตามสภาพจริง เพื่อความสะดวก รวดเร็ว ในการจัดการเรียนรู้ติดตาม ได้รับการกระตุ้นโดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่สามารถประเมินตนเองได้ และมีการวิจัยเพื่อแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิธีใหม่ และยังสอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2563 : 24) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง การเรียนออนไลน์ยุคโควิด-19 : วิฤตหรือโอกาสการศึกษาไทย กรณีศึกษาในต่างประเทศ เรื่องแนวทางจัดการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และมาตรการเตรียมพร้อม สำหรับ “เปิดโรงเรียน” หลังสถานการณ์โควิด-19 ซึ่งกล่าวถึงการประเมินผล ไว้ว่า ควรปรับวิธีการวัดประเมินผล ที่มีความยืดหยุ่น อีกทั้งมีการปรับโครงสร้างของการจัดการเรียนการสอนในบางรายวิชาที่ผู้เรียนจำเป็นต้องใกล้ชิดกัน ให้เลื่อนไปเรียนathomหน้าหรือป็นหน้า และจัดการเรียนการสอนทันทีในรายวิชาที่สามารถเรียน ผ่านออนไลน์ได้ ทั้งนี้เนื่องมาจาก การตัดสินใจประเมินผลควรมีวิธีการที่หลากหลายตามสภาพจริง เพื่อความสะดวก รวดเร็ว ในการติดตาม ได้รับการกระตุ้นโดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่สามารถประเมินตนเองได้ และมีการวิจัยเพื่อแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิธีใหม่

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. ด้านการวางแผน (Planning) พบว่า มีความต้องการกำหนดขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้วิธีใหม่อย่างเป็นระบบ ดังนั้น สถานศึกษาจึงควรกำหนดขั้นตอน

การจัดการเรียนรู้และมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้วิธีใหม่ โดยสอดคล้องกับบริบทและทันต่อสถานการณ์

2. ด้านการจัดโครงการ (Organizing) พบว่า มีความต้องการสร้างความสามัคคีและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ทำงาน ดังนั้น สถานศึกษาควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ความสามัคคี และความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ทำงานในการทำงานร่วมกัน

3. ด้านภาวะการเป็นผู้นำ (L - Leading) พบว่า มีความต้องการความสามารถในการเผยแพร่ด้านวิชาการ ดังนั้น ผู้นำการจึงต้องเพิ่มทักษะในด้านวิชาการเพื่อสามารถนำมาเผยแพร่ได้

4. ด้านการควบคุม (Controlling) พบว่า มีความต้องการคำชมเชยเมื่อถูกกระทำถูกต้อง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ สถานศึกษาควรกล่าวคำชมเชยเมื่อทำถูกต้อง

5. ด้านการประเมินผล (Appraising) พบว่า มีความต้องการกระบวนการวัดประเมินผลครูผู้สอนที่ยืดหยุ่น ดังนั้น สถานศึกษาควรมีการวัดประเมินผลที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

6. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานต้นสังกัดสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับการส่งเสริมสนับสนุนและให้ความร่วมมือในการพัฒนาการบริหารจัดการเรียนรู้วิธีใหม่ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลการนำแนวทางการบริหารงานจัดการเรียนรู้วิธีใหม่ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงรายไปใช้ในการทดลองใช้จริง

2. ควรมีการค้นหาแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้วิธีใหม่ในภาพรวมระดับเทศบาลนครเชียงราย เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการเรียนรู้ในภาพที่กว้างมากขึ้น

รายการอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *คู่มือดำเนินการพัฒนาหลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจ สำหรับครูและศึกษานิเทศก์*. กรุงเทพมหานคร :
คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). *การเตรียมความพร้อมของกระทรวงศึกษาธิการก่อนเปิดภาคเรียน*. สืบค้นเมื่อ 4 กันยายน 2565. เข้าถึงได้จาก moe.go.th
- กุลกาญจน์ สุวรรณรักษ์. (2558). *การนิเทศการสอนในยุค 4.0*. สืบค้นเมื่อ 4 กันยายน 2565. เข้าถึงได้จาก shorturl.at/hoxS5
- คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา (2563). *แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา*. กรุงเทพฯ. ม.ป.ท.
- ชาคริยา ชายเกลี้ยง. (2562). รูปแบบการนิเทศแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการวิจัยของครูระดับมัธยมศึกษา. *วารสารมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช*. 10(6), 5257-5359.
- ชัต นุญญา. (2550). *การจัดการความรู้ในโรงเรียน เอกสารประชุมปฏิบัติการพัฒนาวิทยากรแกนนำนักจัดการความรู้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ :
ม.ป.ท.
- ต่อศักดิ์ เนียมวิสัย. (2559). *แนวทางการนิเทศภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. นครสวรรค์.
- ชัยชนะ มิตรพันธ์. (2563). *ปรับไลฟ์สไตล์ชีวิตใหม่รับ New Normal หลังวิกฤตโควิด-19*. สืบค้นเมื่อ 4 กันยายน 2565. เข้าถึงได้จาก <https://www.etda.or.th/content/new-normal-after-covid-19.html>
- ปราณ สุวรรณทัต. (2563). *โรคระบาดทำให้เห็นความไม่เท่าเทียม เรียนออนไลน์อาจไม่ตอบโจทย์ เพราะเด็กบางคนขาดอุปกรณ์*. สืบค้นเมื่อ 4 กันยายน 2565. เข้าถึงได้จาก [https://brandinside.asia/%E0%B9%89how-covid-19-transform-education system/](https://brandinside.asia/%E0%B9%89how-covid-19-transform-education-system/)

- ปนัดดา ศิริพัฒนกุล. (2558). การศึกษาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. จันทบุรี.
- พัชรารณณ์ ดวงชื่น. (2563).). การบริหารจัดการศึกษารับมือความปกติใหม่หลังวิกฤตโควิด – 19. วารสารศิลปการจัดการ. 785.
- เพ็ญวิภา พรหมสุวรรณ. (2557). อนาคตภาพของการนิเทศการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2556-2565). วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 9(3), 91-100.
- ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ. (2542). การนิเทศการศึกษา : ทฤษฎีและการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ภูษิมา ภิญโญสินวัฒน์. (2563). จัดการเรียนรู้การสอนอย่างไร ในสถานการณ์โควิด-19 : จากบทเรียนต่างประเทศสู่การจัดการเรียนรู้ของไทย. สืบค้นเมื่อ 4 กันยายน 2565. เข้าถึงได้จาก <https://tdri.or.th/2020/05/examples-of-teaching-and-learning-in-covid-19-pandemic/>
- กันทิรา สุปการ. (2557). รูปแบบการบริหารการจัดการนิเทศการศึกษา สำหรับศตวรรษที่ 21. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร : นครปฐม.
- ภัทร พงษ์เจริญไทย. (2559). การดำเนินงานนิเทศภายใน โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และ มารุต พัฒนา. (2563). การประเมินการเรียนรู้ใน New normal. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และ มารุต พัฒนา. (2563). การออกแบบการเรียนรู้ใน New normal. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และ มารุต พัฒนา. (2563). New normal ทางการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

- สมพร ปานคำ. (2563). พลิกวิกฤตสู่โอกาสของอาชีวศึกษาไทยบนความปกติใหม่. *วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ*. 7(5), 3-4.
- สันติ หัตถิ. (2563). การศึกษาความต้องการจำเป็นการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ*. 9(5), 72-76.
- สำนักงานทดสอบทางการศึกษา. (2562). *ผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานระดับชาติ O-NET ปีการศึกษา 2562*. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. (2558). *รายงานผลการจัดการศึกษา ปีการศึกษา 2555*. เชียงราย : สำนักงาน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2563). *รายงานเรียนออนไลน์ยุคโควิด-19 : วิกฤตหรือโอกาสการศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ. ม.ป.ท.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). *แนวดำเนินงานคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ. ครุสภา.
- สุฤทธิ บุญรอด. (2563). *แนวทางการจัดการเรียนรู้วิใหม่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดเชียงราย*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. เชียงราย.
- สุมน อมรวิวัฒน์. (2543). *การเรียนรู้การสอนที่เน้นกระบวนการ. ในเอกสารการสอนชุดวิชาการสอน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หน่วยที่ 1-7*. กรุงเทพฯ: ป.สัมพันธ์การพิมพ์.

